

Katedra Publicznego Prawa Gospodarczego
Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Recenzja dorobku naukowego dra Artura K. Modrzejewskiego, w tym cyklu powiązanych tematycznie artykułów naukowych „Polski system gospodarowania odpadami komunalnymi”, monografii wieloautorskiej „Komercjalizacja zadań jednostek samorządu terytorialnego w polskim systemie prawnym”, TEMIDA 2, Białystok 2019 r., ss. 413 oraz pozostałego dorobku i aktywności naukowej.

W związku z powołaniem mnie przez Radę Doskonałości Naukowej do roli recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne panu doktorowi Arturowi K. Modrzejewskiemu - przedkładam niniejszą recenzję.

1. Prezentacja osoby Habilitanta

Dr Artur K. Modrzejewski ukończył studia prawnicze w 2004 uzyskując tytuł na zawodowy magistra prawa (na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku), a 26 marca 2010 r. na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku uzyskał stopień doktora nauk prawnych w oparciu o rozprawę „Standaryzacja reguł wydawania wiz jednolitych w Unii Europejskiej” przygotowaną pod kierownictwem naukowym prof. dr hab. Barbary Kudryckiej.

Habilitant po uzyskaniu stopnia magistra został zatrudniony na Wydziale Prawa w Białymstoku, najpierw jako asystent, a po uzyskaniu doktoratu – jako adiunkt; piastuje to stanowisko do chwili obecnej, prowadząc zajęcia kursowe i seminaria. W omawianym okresie pracował również w innych szkołach wyższych i prowadził zajęcia na studiach podyplomowych. W ramach działalności dydaktycznej prowadził zajęcia z następujących przedmiotów: prawo administracyjne, postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne, administracja, prawo w samorządzie terytorialnym, prawne aspekty bezpieczeństwa ekologicznego, służby graniczne, straże, współczesne modele administracji publicznej, zdania administracji publicznej w sferze ochrony środowiska, Political participation of Foreigners as an Instrument of Integration, Polish Environmental Law.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Habilitant nie ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Podkreślić wypada, że Habilitant łączy karierę naukową z praktyką wykonywania zawodu radcy prawnego i pełni funkcję członka (początkowo pozaetatowego, od 2017 r. - etatowego) Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białymstoku; był także doradcą Prezydenta Białegostoku ds. tworzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz zespołu ds. przygotowywania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w mieście Białystok, a także pełnił funkcję doradcy prawnego w Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowo Produkcyjnym „LECH” Spółka z o.o. Aktualnie współpracuje z kancelarią prawną „Spółka Prawnicza BLC Barłomiejcuk Czarniecki Dobrzyń Gil Zadykowicz Sp.k.” w Białymstoku w zakresie doradztwa w materii problematyki odpadowej.

W oparciu o to bogate *curriculum vitae* można stwierdzić, że Habilitant jest doświadczonym pracownikiem naukowo-dydaktycznym prowadzącym zajęcia dydaktyczne powiązane z realizowanymi badaniami naukowymi, przede wszystkim z zakresu prawa administracyjnego,

jak również praktykiem, którego doświadczenie przekłada się na poszerzenie perspektywy badawczej, o czym będzie jeszcze mowa.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Podstawę prawną sporządzenia niniejszej recenzji stanowią przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 ze zm.) oraz ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 3 lipca 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 1669 ze zm.) wraz z aktami wykonawczymi do nich.

Osiągnięciem naukowym wskazanym przez Habilitanta jako podlegające ocenie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce jest cykl pt. „**Polski system gospodarowania odpadami komunalnymi**” – stanowiący 26 powiązanych tematycznie opracowań wraz towarzyszącą im monografią „*Komercjalizacja zadań jednostek samorządu terytorialnego w polskim systemie prawnym*”, monografia, TEMIDA 2, Białystok 2019 r.).

Odnosząc się do tak określonego osiągnięcia podkreślić należy, że łączna interpretacja przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym ... oraz ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 3 lipca 2018 r. nakazuje wyłączenie z tak ukształtowanego cyklu zarówno monografii, jak też opracowań mających status rozdziałów w monografiach wieloautorskich. Zostaną one poddane odrębnej ocenie w innych kategoriach. Argumentem za takim ujęciem jest fakt, że zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym..., stosowanej w niniejszym postępowaniu, za cykl powiązany tematycznie uznać można „cykl powiązanych tematycznie **artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych** [...]”. Przepisy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym... wprowadzi nie określają definicji artykułu naukowego, lecz w art. 267 ust. 2 pkt. 1 zawierają upoważnienie dla MNiSW do wydania rozporządzenia określającego m.in. definicję artykułu naukowego. Zgodnie z § 9 Rozporządzenia MNiSW z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 392 z późn. zm.) artykuł naukowy jest to „recenzowany artykuł opublikowany w czasopiśmie naukowym albo w recenzowanych materiałach z międzynarodowej konferencji naukowej spełniający łącznie dwa warunki: przedstawienie określonego zagadnienia naukowego w sposób oryginalny i twórczy, problemowy albo przekrojowy oraz opatrzenie przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym”. Przepisy § 9 przewidują także, że za artykuł naukowy uważa się również artykuł recenzyjny opublikowany w czasopiśmie naukowym zamieszczonym w wykazie czasopism, natomiast nie uważa się za takie edytoriali, abstraktów, rozszerzonych abstraktów, listów, errat i not redakcyjnych. Wyraźne wskazanie prawodawcy na opublikowanie opracowania „w czasopiśmie naukowych” oznacza, że za element cyklu nie można uznać ani monografii jednoautorskiej, ani tych elementów cyklu, które stanowią rozdziały w monografiach wieloautorskich, ponieważ te ostatnie nie stanowią „recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych”, o których mowa w ww. rozporządzeniu i wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych przyjętym przez MNiSW.

Skutkuje to oceną, że z cyklu powiązanych tematycznie artykułów naukowych wykluczyć należy (poza wzmiankowaną monografią „Komercjalizacja zadań...”) następujące publikacje Habilitanta:

1. *Czystość i porządek w gminie po zmianach - wybrane zagadnienia*, (w:) *Funkcjonowanie samorządu gminnego w Polsce / red. nauk. Piotr Pietrasz, Katarzyna Gawrońska, Dominik Kościuk, Białystok ; Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA, 2012, s. 111-125*

2. *Globalizacja w gospodarowaniu odpadami komunalnymi – transfer prawnych rozwiązań ze Szwecji do Polski*, (w:) „Internacjonalizacja Administracji Publicznej”, red. Z. Czernik, J. Postuszny, L. Żukowski, Warszawa 2015 r., s. 530 – 540
3. *Od wolnego rynku do monopolizacji usług New Public Management w zarządzaniu odpadami komunalnymi*, Artur K. Modrzejewski, Justyna E. Kulikowska-Kulesza, (W:) „Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej: problemy prawnoadministracyjne: praca zbiorowa. T. 1” / pod red. Janusza Sługockiego, Wrocław: Presscom, 2014, s. 779-790
4. *Aksjologia wyboru form organizacyjno-prawnych realizacji zadań publicznych przez organy jednostek samorządu terytorialnego*, (w:) „Aksjologia Prawa Administracyjnego”, red. J. Zimmermann, Warszawa 2017 r., s. 681 – 691
5. *Udostępnianie zarządowi spółki komunalnej danych zawartych w rejestrach prowadzonych przez organy j.s.t. celem weryfikacji informacji zwartych w deklaracji „śmieciowej”*, (w:) „Jawność w samorządzie terytorialnym”, (red.) B. Dolnicki, wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015 r., s. 480 – 489
6. *Odpowiedzialność solidarna w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi*, Artur K. Modrzejewski, (w:) Jednostka wobec działań administracji publicznej / red. nauk. Elżbieta Ura, Elżbieta Feret, Stanisław Pieprzny, Rzeszów, 2016, s. 519-532
7. *Porozumienia i związki międzygminne w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi*, Artur K. Modrzejewski (w:) „Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25-lecia jego funkcjonowania”, Warszawa 2016 r., red. B. Jaworska – Dębska, R. Budzisz, s. 482 – 491.
8. *Prawne uwarunkowania selektywnej zbiórki odpadów komunalnych jako element zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego*, (w:) Zagadnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w jednostkach samorządu terytorialnego, red. nauk. Elżbieta Ura, Elżbieta Feret, Stanisław Pieprzny, Rzeszów: RS Druk, 2018, s. 316 – 326.
9. *Zasada „zanieczyszczający płaci” a odpady promieniotwórcze wśród odpadów komunalnych*, w: „Zasady w Prawie Administracyjnym. Teoria, praktyka, orzecznictwo.” (red.) Z. Duniewska, M. Sthał, A. Krakąła, Warszawa 2018 r., s. 496 – 505

Ich wyłączenie oznacza przede wszystkim, że teksty te będą podlegały ocenie w kategorii pozostałego dorobku.

W odniesieniu do pozostałych artykułów naukowych stanowiących element cyklu konieczna jest analiza art. 179 ust. 6 pkt 2 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym..., zgodnie z którym:

2) w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego do osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b tej ustawy, zalicza się także artykuły naukowe opublikowane:

a) w czasopismach naukowych lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, ujętych w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b tej ustawy, przed dniem ogłoszenia tego wykazu,

b) przed dniem 1 stycznia 2019 r. – w czasopismach naukowych, które były ujęte w części A albo C wykazu czasopism naukowych ustalonego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 44 ust. 2 ustawy uchylanej w art. 169 pkt 4 i ogłoszonego komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 stycznia 2017 r. albo były ujęte w części B tego wykazu, przy czym artykułom naukowym w nich opublikowanym przyznanych było co najmniej 10 punktów.

Co nakazuje weryfikację, czy pozostałe w cyklu po powyższym ograniczeniu artykuły naukowe są albo ujęte we wspólnie obowiązującej liście czasopism (przesłanka z art. 179

ust. 6 pkt 2 tiret pierwsze) – nawet jeśli zostały opublikowane przed jej utworzeniem od dnia 1 stycznia 2019 r., lub które zostały opublikowane do końca 2018 r. w jednym z czasopism ujętych na liście A lub C dotychczasowego wykazu MNiSW (dostępnego na: <https://www.gov.pl/web/nauka/wykaz-czasopism-naukowych-zawierajacy-historie-czasopisma-z-publikowanych-wykazow-za-lata-2013-2016>), lub na liście B tegoż wykazu, o ile artykułom naukowym w nich opublikowanym przyznanych było co najmniej 10 punktów. Podkreślić przy tym wypada, że punktacja ta była dla poszczególnych czasopism różna, ale w komunikacie MNiSW z dnia 25 stycznia 2017 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznanych za publikacje naukowe w tych czasopismach, ustalonym na podstawie wykazów ogłoszonych w latach 2013-2016 ogłoszono wykaz czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznanych za publikacje naukowe w tych czasopismach, ustalony na podstawie wykazów ogłoszonych w latach 2013-2016, stanowiący załącznik do komunikatu.

Weryfikacja listy aktualnie obowiązującej pozwala uznać, że Habilitant nie posiada artykułów naukowych z 2019, które zostałyby opublikowane w czasopiśmie, które następnie znalazło się w aktualnie obowiązującym wykazie.

Nie posiada także w cyklu przedłożonym do oceny dorobku mieszczącego się na liście A lub C dawnego wykazu. Oznacza to konieczność weryfikacji, które z artykułów naukowych przezeń opublikowanych i zaliczonych do cyklu mieściło się na liście B z punktacją co najmniej 10 punktów. Analiza listy B **pozwala na uznanie, że do cyklu, w oparciu o przesłankę z art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b) Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym... w zw. z art. 179 ust. 6 pkt 2 lit. b) ustawy Przepisy prowadzające... z przyczyn formalnych zaliczyć można wyłącznie następujące publikacje:**

1. *Upoważnienie zarządu spółki komunalnej na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu utrzymania czystości i porządku*, Artur K. Modrzejewski, „Samorząd Terytorialny”, Nr 6/2014, s. 5 – 16
2. *Właściciel i nieruchomości w świetle znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, „Samorząd Terytorialny”, Nr 1-2/2013, s. 88-98.
3. *Zmiana koncepcji właściciela nieruchomości w kontekście nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 28.11.2014 r.*, „Samorząd Terytorialny” - Nr 9/2015, s. 15 – 22
4. *Nowelizacja ustawy - prawo zamówień publicznych a powierzone spółkom komunalnym zadania zagospodarowania odpadów komunalnych*, Artur Modrzejewski, „Samorząd Terytorialny” 2017, nr 6, s. 75-83
5. *Uboczne produkty spalania jako odpady niebezpieczne w świetle nowych regulacji prawnych*, „Forum Prawnicze”, nr 2(52)/19, s. 79-91

Pozostałe artykuły naukowe zostały ulokowane w czasopismach, które w tamtym okresie znajdowały się na liście B z punktacją odpowiednio: „Kontrola państwowa” 7 pkt, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 8 pkt, „Przegląd naukowy <<Disputatio>>” 5 pkt, „Finanse komunalne” 7 pkt, „Polish Yearbook of Environmental Law” 3 pkt, „Studia prawnicze KUL” 8 pkt, „Białostockie studia prawnicze” 8 pkt, „Przegląd prawa publicznego” 7 pkt, „Przegląd prawa ochrony środowiska” 6 pkt lub nie znajdowały się na liście punktowanych czasopism (czasopismo: „Procedury administracyjne i podatkowe”).

Oznacza to, że ocena cyklu publikacji obejmie wyłącznie 5 artykułów. Pozostałe artykuły wykluczone z powodu formalnej przesłanki braku wystarczającej liczby punktów („co najmniej 10”) zostaną poddane ocenie wraz z pozostałym dorobkiem Habilitanta.

2.1. Problematyka, cel i podstawa badawcza cyklu opracowań „Polski system gospodarowania odpadami komunalnymi”

Jak wynika z Autoreferatu, cykl ten w założeniu Habilitanta stanowi zespół powiązanych tematycznie artykułów które łączy wspólna nabudowa w postaci tezy (hipotezy badawczej), zakładającej, że funkcjonujące rozwiązania prawne, pomimo swej pozornej spójności - zawierają wiele obszarów niedoregulowanych (bądź też mogących prowadzić do sprzecznych wykładni), co prowadzi do braku szczelności systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Jego zdaniem, „wzajemne relacje w płaszczyźnie zarówno podmiotowej, jak i przedmiotowej, nie powalają na takie gospodarowanie odpadami komunalnymi, które mogłoby zapewnić objęcie systemem wszystkich uczestników systemu, wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przyjmowanych od nich odpadów komunalnych i stworzeniem zamkniętego modelu gospodarki tymi odpadami.”

Habilitant założył, że system gospodarowania odpadami komunalnymi wprowadzony po dużej nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w 2011 r. w założeniu jest spójny – co należy jak sądzę, rozumieć jako spójność w znaczeniu zgodności z prawem unijnym, które wymusiło przyjęcie analizowanych przez Habilitanta rozwiązań prawnych. Spójny oznacza też, jak sądzę: zmierzający do osiągnięcia celów unijnej polityki w zakresie gospodarowania odpadami, tj. zmniejszenia ilości odpadów trafiających do procesu składowania, zapewnienia spełnienia przez Polskę wysokich poziomów odzysku i recyklingu odpadów, oraz *last but not least* - wprowadzenia gospodarki recyrkulacyjnej. Te bowiem zasadnicze cele stawia przed sobą UE. „Pozorność” spójności podnoszona przez Habilitanta nie dotyczy, jak rozumiem, braku pełnej zgodności z prawem UE rozwiązań krajowych na wysokim poziomie ogólności, lecz – w znacznej mierze – uchwał przyjmowanych na poziomie lokalnym i regionalnym, oraz rozwiązań prawnych wymagających głębokich analiz systemu prawa w ogóle, opierających się przede wszystkim na sposobie interpretacji norm prawa krajowego, oraz możliwych rozwiązań organizacyjnych. To ciekawe założenie, nie występujące dotąd w badaniach nad oceną poprawności transpozycji w Polsce, choć jednocześnie w poddanym ocenie cyklu element wykładni zgodnej jest stosunkowo mało widoczny. Ponadto teza zawiera zasadniczą lukę terminologiczną dotyczącą znaczenia koncepcji „szczelności” systemu gospodarowania odpadami: pojęcie to nie zostało wyjaśnione ani rozwinięte, a jako pojęcie języka naturalnego, pozbawione jest desygnatu w języku prawnym. Tym, czego zabrakło w Autoreferacie, stanowiącym dla recenzenta punkt wyjścia dla oceny założeń koncepcyjnych, które legły u podstaw cyklu, to wskazanie powodów, dla których pewne zagadnienia w ogóle nie zostały przez Habilitanta poruszone. Mowa tu zwłaszcza o takich zagadnieniach istotnych dla funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, jak koncepcja nieruchomości niezamieszkałych i skutki braku objęcia ich systemem, rozróżnienie pomiędzy zbieraniem i odbieraniem odpadów komunalnych, odpowiedzialnością „zbiorową” za brak selektywnej zbiorki w spółdzielniach, wspólnotach czy domach wielorodzinnych, braku szczegółowej analizy kryteriów podstaw wyliczania opłat jako kryterium oceny opłacalności zagospodarowania odpadów, oraz całkowitym pominięciu zagadnienia bazy danych o odpadach (BDO), której wprowadzenie miało stanowić remedium na wszystkie dotychczasowe problemy (w tym ów „brak szczelności”) rynku gospodarowania odpadami. Ich pozostawienie poza nawiasem bez wyjaśnienia, dlaczego nie zainteresowały one Habilitanta, uważam za odczuwalny brak Jego autorskiej koncepcji polskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Powyższe zastrzeżenie należy rozbudować uwzględniając fakt, że z zamierzonego przez Autora cyklu wykluczono w sumie ponad 20 publikacji. Brak kompleksowości cyklu stawia pod znakiem zapytania systemowość zaprezentowanych przez Habilitanta rozważań objętych wszak taką właśnie, systemową koncepcją. W Jego założeniu, publikacje stanowiące pierwotnie elementy składowe cyklu, podzielone zostały na mniejsze obszary badawcze, które obejmowały: podstawy organizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (1), wybór formy organizacyjnoprawnej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (2), właściciel nieruchomości w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (3), odbierający odpady komunalne. Relacja odbierający – zagospodarowujący odpady komunalne (4), a także

podmioty zagospodarowujące odpady komunalne (5) i zakres przedmiotowy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (6).

W tak wyodrębnionym grupowaniu można dostrzec dużą szczegółowość: wszak obszary badawcze od 2 do 5 stanowią łącznie po prostu ujęcie podmiotowe systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (uwzględniając trzy grupy podmiotów: wytwórców, odbierających i zagospodarowujących), na ich tle grupa 6 – istotnie stanowi zakres przedmiotowy, a grupa 1 – możliwe formy organizacyjnoprawne.

Po dokonaniu wyłączeń z przyczyn formalnych uznać należy, że obszary badawcze pozostałe w cyklu to:

1) Wybór formy organizacyjnoprawnej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z jednym artykułem:

Upoważnienie zarządu spółki komunalnej na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu utrzymania czystości i porządku, Artur K. Modrzejewski, „Samorząd Terytorialny”, Nr 6/2014s. 5 – 16

2) Właściciel nieruchomości w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z dwoma znakomitymi tekstami:

- *Właściciel i nieruchomość w świetle znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, „Samorząd Terytorialny”, Nr 1-2/2013, s. 88-98.
- *Zmiana koncepcji właściciela nieruchomości w kontekście nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 28.11.2014 r.*, „Samorząd Terytorialny” - Nr 9/2015, s. 15 – 22

3) Podmioty zagospodarujące odpady komunalne z jednym tekstem

- *Nowelizacja ustawy - prawo zamówień publicznych a powierzone spółkom komunalnym zadania zagospodarowania odpadów komunalnych*, Artur Modrzejewski, „Samorząd Terytorialny” 2017, nr 6, s. 75-83

oraz

4) Zakres przedmiotowy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w którym znalazł się jeden tekst:

- *Uboczne produkty spalania jako odpady niebezpieczne w świetle nowych regulacji prawnych*, „Forum Prawnicze”, nr 2(52)/19, s. 79-91

Uznać wypada, że przy założeniu o zasadności wprowadzenia podmiotowego i przedmiotowego aspektu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi można je też podzielić na prostu na dwie grupy, w pierwszej (aspekty podmiotowe systemu) zakwalifikowałabym cztery pierwsze z wymienionych przeze mnie artykułów naukowych, w drugiej (aspekty przedmiotowe systemu) znalazłby się ostatni z wymienionych powyżej artykułów naukowych.

Dokonując ich oceny uważam przede wszystkim, że są to teksty o bardzo wysokim poziomie merytorycznym, obudowane znaczącą literaturą przedmiotu, poruszające zagadnienia dotąd nieopracowywane. Wykazują one również duży poziom interdyscyplinarności – zarówno w sensie wąskim, jak konieczność weryfikacji zastanych pojęć prawa cywilnego czy prawa zamówień publicznych, jak i w rozumieniu szerokim – interdyscyplinarności wymagającej wiedzy technicznej spoza *stricte* nauk prawnych (uboczne produkty spalania jako efekt procesu technologicznego, ocena ich składu itp.) To ostatnie opracowanie jest również cenne z uwagi na fakt, że stanowi pierwszą w literaturze prawniczej próbę rozwiązania tego niezwykle ciekawego problemu badawczego, który stanowi kwalifikacja produktu ubocznego - próbę, dodajmy, bardzo udaną.

W dwóch opracowaniach dotyczących właściciela nieruchomości Habilitant dokonał przeglądu znaczenia pojęć kluczowych dla systemu prawa, wykraczając poza prawo administracyjne i

sięgając do dorobku zwłaszcza nauki prawa cywilnego, ukazując skutki prawne posługiwania się przez prawodawcę nonszalancko zastanymi pojęciami języka prawnego (nieruchomość) bez weryfikacji prawnych skutków (a nie tylko: konotacji) ich zastosowania. Te dwa opracowania (drugie stanowiące pokłosie reakcji prawodawcy na podnoszone przez Habilitanta negatywne skutki przyjętych rozwiązań) uznają za opracowania najdonioślejsze w ocenianym cyklu.

Dwa pozostałe teksty, tj. *Nowelizacja ustawy - prawo zamówień publicznych a powierzone spółkom komunalnym zadania zagospodarowania odpadów komunalnych*, Artur Modrzejewski, „Samorząd Terytorialny” 2017, nr 6, s. 75-83 oraz *Upoważnienie zarządu spółki komunalnej na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu utrzymania czystości i porządku*, Artur K. Modrzejewski, „Samorząd Terytorialny”, Nr 6/2014s. 5 – 16 stanowią wgląd w ujęcie funkcjonalne podmiotów będących zasadniczymi graczami systemie gospodarowania odpadami komunalnymi. Autor skupił się w nich na dwóch istotnych z perspektywy funkcjonowania spółek komunalnych wykonujących zadania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi czynnikami – samemu powierzeniu zadań, oraz upoważnieniu do załatwiania spraw indywidualnych. W obu tych opracowaniach przedstawił wysoko przemyślane argumenty pozwalające przyjąć Jego tok rozumowania, w szczególności na dostrzeżenie zasługuje fakt wykorzystania orzecznictwa TS UE jako argumentu przemawiającego za Jego stanowiskiem, świadczący o dużej erudycji Autora.

Ta refleksja prowadzi także do oceny doboru źródeł w omawianych tekstach, a ocena ta jest jednoznacznie pozytywna. W recenzowanym cyklu widać wyraźnie pogłębione analizy doktrynalne, a także, co bardzo cenne (i typowe dla dorobku A.K. Modrzejewskiego, o czym piszę w także w punkcie dotyczącym oceny pozostałego dorobku) - szeroką znajomość orzecznictwa sądów krajowych. Jego znajomość i cytowanie ze swadą też poszczególnych składów orzekających uznają za zaletę ocenianego dorobku, wprowadza to bowiem tak potrzebny dialog pomiędzy ustaleniami doktryny a stanowiskami organów orzeczniczych. Co więcej, są to opracowania zarówno poprawne merytorycznie, jak i odpowiadające na zapotrzebowanie praktyki. Uznać wypada, że zajmując się zagadnieniami nowymi, mając odwagę formułowania własnych poglądów Habilitant kreuje sposoby interpretacji norm prawnych, które wchodzą do kanonu myślenia o danych instytucjach prawnych będących przedmiotem Jego rozważań.

W końcowej ocenie należy podkreślić, że istotnie poddane ocenie artykuły stanowią cykl podmiotowo-przedmiotowy obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi jako „szereg utworów [literackich, muzycznych, plastycznych itp.] tworzących całość” (<https://sjp.pwn.pl/szukaj/cykl.html>, dostęp: 12.7.2020). Cykl ten nie ma wprawdzie charakteru wyczerpującego, ale też żaden z przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym... nie stawia takiego wymogu. Przy ujęciu, które zaproponowałam bazując na ocenie wymogów formalnych (5 artykułów naukowych), cykl ten nie opisuje jednak „polskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi”, nie wykazuje też żadnej kompleksowej relacji do hipotezy badawczej cyklu, tj. pozornej spójności i „szczelności” systemu zagospodarowania odpadów komunalnych (cokolwiek ona znaczy). Odnosząc się do jego objętości uznać należy, że publikacja 5 tekstów nie spełnia wymogów uznania cyklu za odpowiadający wysiłkowi stworzenia dzieła, jakim byłoby jedno osiągnięcie monograficzne. Oznacza to, że podjęta przez A. K. Modrzejewskiego w cyklu opracowań problematyka, jej skala i zakres nie odpowiada wymogom wskazanym w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.... Nie przekreśla to jednak zasadności prowadzenia dalszej oceny jego dorobku, w tym zwłaszcza monografii jednoautorskiej „Komercjalizacja zadań...” oraz pozostałych osiągnięć.

3. Ocena monografii jednoautorskiej „Komercjalizacja zadań jednostek samorządu terytorialnego w polskim systemie prawnym”, monografia, TEMIDA 2, Białystok 2019 r., ss. 413.

3.1. Problematyka, cel i podstawa badawcza

„Komercjalizacja zadań jednostek samorządu terytorialnego w polskim systemie prawnym” stanowi pierwsze w krajowej literaturze przedmiotu kompleksowe opracowanie zagadnienia

komercjalizacji zadań j.s.t. Podjęta przez Autora tematyka jest niezwykle cenna z praktycznego punktu widzenia, przy jednoczesnym istotnym wkładzie w rozwiązanie problemu naukowego. Temat pracy jest poznawczo interesujący i dobrze wpisuje się w prowadzone współcześnie badania naukowe, choć ich nie powieliła, stanowiąc oryginalne, autorskie ujęcie problemu badawczego. Celem prowadzonych przez Habilitanta rozważań było określenie cech podmiotowych, przedmiotowych, formalnoprawnych charakteryzujących komercjalizację zadań j.s.t, a także wykazanie i wyodrębnienie kryteriów prawnych, na jakich komercjalizacja powinna się opierać i które stanowić mogą o jej odrębności od prywatyzacji zadań. Przeprowadzona przezeń analiza pozwoliła wykazać czynniki determinujące wybór sposobu realizacji zadań publicznych za pomocą własnych jednostek organizacyjnych.

W pracy przyjęto kilka zasadniczych tez (zwanych przez Autora hipotezami, ale przyjętych i udowodnionych, co pozwala na ich określenie jako udowodnione w rozprawie tezy badawcze):

- 1) Istnieje rozróżnienie pomiędzy zadaniami publicznymi, zadaniami użyteczności publicznej i usługami użyteczności publicznej. Możliwe jest przy tym określenie determinant takiego rozróżnienia.
- 2) Możliwe jest wykazanie, że określona w doktrynie prawa administracyjnego tzw. prywatyzacja zadaniowa, ze względu na cechy ją charakteryzujące, na poziomie samorządu terytorialnego, powinna zostać oddzielona od pojęcia prywatyzacji. Zasadnym jest przy tym używanie dla tej formy realizacji zadań przez j.s.t. (prywatyzacji zadaniowej) pojęcia komercjalizacji zadań publicznych - ze względu na katalog podmiotów wykonujących zadania (posiadających wspólne cechy), jak i form w jakich te zadania są realizowane, a komercjalizacja znajduje legalne umocowanie w ramach realizowanych przez j.s.t. zadań.
- 3) istnieją prawne podstawy, pozwalające na wyodrębnienie kryteriów normatywnych, na jakich komercjalizacja powinna się opierać.
- 4) powierzenie zadania publicznego podmiotom wewnętrznym może nie stanowić zamówienia publicznego.
- 5) określone w orzecznictwie TS UE cechy charakteryzujące tzw. podmioty wewnętrzne mogą odnosić się zarówno do spółek komunalnych, jak i do innych form organizacyjnoprawnych (jednostek organizacyjnych), w jakich j.s.t. realizują swoje zadania – pomimo tego, że tego rodzaju podmioty, działające na gruncie ustawy o finansach publicznych, nie są nastawione na osiągnięcie zysku finansowego.

6) komercjalizacja zakłada świadczenie usług użyteczności publicznej w zamian za pokrycie kosztów realizacji tego zadania (rekompensata), ale dopuszcza marginalne prowadzenie działalności komercyjnej wpływającej na ekonomiczny rachunek prowadzonej działalności powierzonej. Podstawowym celem podmiotu wewnętrznego jest realizacja powierzonych zadań, jednocześnie możliwe jest akcesoryjne (poboczne) prowadzenie działalności *stricte* komercyjnej, obniżającej koszty wykonywania powierzonych zadań.

3.2. Treść i konstrukcja rozprawy

Skutkiem określenia takich tez badawczych jest omówiona poniżej konstrukcja rozprawy. Utwór „Komercjalizacja zadań...” zawiera sześć rozdziałów poprzedzonych Wykazem skrótów i Wstępem, Zakończenie oraz wykaz bibliograficzny, łącznie 413 stron. Autor wyszedł od uporządkowania siatki terminologicznej, wyjaśnienia podstawowych pojęć oraz omówienia zasadniczych koncepcji dotyczących sposobu przekazywania zadań publicznych innym podmiotom. Trzy pierwsze rozdziały pracy mają walor nieco sprawozdawczy, ale jednocześnie stanowią dowód wielkiej staranności Autora, który sięgnął bardzo głęboko do literatury przedmiotu. Stanowią one podbudowę pod koncepcję podmiotowego zakresu komercjalizacji i zasługują na uznanie jako dowód szacunku Autora dla dotychczasowego dorobku doktryny, zwłaszcza, że analizowane przezeń koncepcje nie powstały przecież w pustce prawnej.

Kluczowe dla rozprawy jest definiowanie pojęcia i cech tzw. „podmiotu wewnętrznego” oraz form prawnych, w jakich zadania publiczne mogą być powierzone na rzecz tych podmiotów. Koncepcja ta, zawarta w rozdziale IV, bazuje w znacznej mierze na ustaleniach wywodzących się z orzecznictwa TS UE. Stanowi ona nowe ujęcie sposobu definiowania podmiotu, który przejmuje wykonanie zadań publicznych, w przełożeniu także na skutki przyjęcia tej koncepcji

w relacji do procedur zamówień publicznych, co wiąże się już z zawartością rozdziału V. Pracę podsumowuje rozdział poświęcony nadzorowi i kontroli nad tak wyodrębnionym podmiotem, a ściślej mówiąc – nad sposobami realizacji przekazanych mu zadań.

Zasadniczy walor pracy, jak już wspomniano, stanowi próba przeprowadzenia demarkacji pomiędzy prywatyzacją zadań publicznych a ich komercjalizacją. Znaczący wkład Habilitanta polega przede wszystkim na wyodrębnieniu kryteriów, na jakich komercjalizacja powinna się opierać, przy dostrzeżeniu, że w zakresie takiej formy realizacji zadań publicznych występuje brak jednolitości i systemowości rozwiązań prawnych.

Dostrzec należy, że Habilitant nie tylko próbuje wykreować „komercjalizację zadań” jako pojęcie teoretyczne, ale również dostrzega praktyczne konsekwencje o charakterze ekonomicznym tak dokonanej komercjalizacji. Podkreśla On w szczególności, że prawidłowo zorganizowany mechanizm komercjalizacji powinien się opierać na wykorzystaniu prawnych instrumentów określania wysokości cen i opłat związanych z realizacją tego zadania. Określając wysokość opłat powinno się mieć na względzie nie tylko koszty realizacji zadania, ale również konieczność zapewnienia powszechności dostępności określonej usługi i równości dostępu do niej. Wprowadzenie mechanizmu rekompensaty – niebędącej wynagrodzeniem za świadczenie usług – pozwala na zapewnienie ciągłości świadczenia danej usługi. Z drugiej strony, koszty realizacji zadań użyteczności publicznej powinny być pokrywane również przez podejmowanie działalności komercyjnej (która powinna mieć jednak charakter uboczny). W sferze realizacji zadań publicznych ograniczone (akcesoryjne) prowadzenie działalności gospodarczej jest pożądane i uzasadnione (może bowiem wpływać na obniżenie kosztów realizacji zadań, które mają charakter deficytowy), istotne jest jednak, by osiąganie zysku nie przysłaniało podstawowego celu aktywności j.s.t., jakim jest właśnie zaspokajanie potrzeb społecznych. Moim zdaniem kluczowym dla rozprawy stwierdzeniem jest uznanie, że należy odróżnić powierzenie zadań dokonane na gruncie ustawy prawo zamówień publicznych - od przeprowadzanego na gruncie ustawy o gospodarce komunalnej, oraz uznanie, że ta właśnie forma powierzenia zadań jednostkom organizacyjnym (przede wszystkim spółkom komunalnym) powinna być związana utożsamiana z komercjalizacją zadań.

3.3. Ocena doboru źródeł

W recenzowanej rozprawie nie występują nieprawidłowości w zakresie posługiwania się aparatem naukowym (przypisy, skróty, bibliografia). Należy też podkreślić gigantyczną pracę Autora włożoną w gromadzenie i analizę opracowań doktryny i judykatury. Imponujący jest nie tylko sam zestaw źródeł, co sposób ich wykorzystania – dr A.K. Modrzejewski ze swadą cytuje poglądy poszczególnych autorów, szeroko wykorzystuje zastany materiał orzeczniczy sądów krajowych i TS UE, korzysta także z innych materiałów, jak zgromadzone w ramach badań własnych dane ze stron internetowych poszczególnych j.s.t. Język pracy jest co do zasady precyzyjny, jednakże literówki nieco obniżają ogólny odbiór dzieła.

3.4. Ocena całościowa rozprawy

Podsumowując ustalenia zapadłe w rozprawie podkreślić należy, że oryginalność ocenianego dzieła koncentruje się przede wszystkim na zaproponowaniu siatki pojęciowej w zakresie „komercjalizacji” zadań publicznych, determinującej układ dzieła oraz tezy badawcze. Praca, mimo wybitnie teoretycznego założenia wstępnego, ma jednak znakomity walor praktyczny związany ze wskazaniem kiedy i w jakich formach taka komercjalizacja może nastąpić, dla jakich rodzajów zadań jest akceptowalną formą ich powierzenia, a także, jakie wymogi formalne spełnić powinien sam akt powierzenia. Co istotne, Habilitant formułuje tę ocenę na szerszym tle, tj. w perspektywie unijnej, szeroko odnosząc się do wypowiedzi Trybunału Sprawiedliwości i innych dokumentów podchodzących od instytucji unijnych, stanowiących uzupełnienie aktów prawa pierwotnego i wtórnego UE w omawianym obszarze. Ten kontekst nie tylko wzbogaca samą lekturę, ale przede wszystkim – pozwala na formułowanie ocen zgodności z prawem unijnym rozwiązań krajowych, co może stanowić cenną

wskazówkę dla podmiotów stosujących prawo, zwłaszcza w kontekście ryzyka naruszenia prawa unijnego w związku z nieprawidłowym wdrożeniem i stosowaniem go w krajowym porządku prawnym.

Za zaletę rozprawy należy uznać odwagę formułowania uwag *de lege ferenda*, obejmujących m.in. wprowadzenie obowiązku załączenia do uchwały, określającej ceny za usługi użyteczności publicznej, kalkulacji wskazującej na sposób obliczenia jej wysokości, oraz wprowadzenie analogicznych rozwiązań we wszystkich ustawach samorządowych dających organom możliwość przenoszenia funkcji i powiązanych z nimi kompetencji na rzecz organów samorządowych jednostek organizacyjnych, spełniających cechy pozwalające uznać je za podmioty wewnętrzne.

Co ciekawe, przeprowadzona w rozprawie analiza podmiotów, na rzecz których można dokonać powierzenia zadań w ramach ich komercjalizacji doprowadziła do wniosku, że nie stanowią one grupy jednolitej, a wybór określonej formy organizacyjnoprawnej determinowany jest rodzajem wykonywanych zadań, przy tym wykorzystanie formy spółki komunalnej dopuszczalne jest dla realizacji większości zadań użyteczności publicznej – poza tymi, które określone są ustawowo. Podkreślić wymaga, że Autor przeprowadził również badania w oparciu o dostępne uchwały j.s.t. w omawianym zakresie, na skalę całego kraju poddając badaniu elektroniczne bazy Wojewódzkich Dzienników Urzędowych oraz Biuletynu Informacji Publicznej miast wojewódzkich (jako miejsce publikacji aktów wewnętrznych), w oparciu o które zdiagnozował podstawowe błędy i problemy związane z powierzeniem zadań na rzecz jednostek organizacyjnych. Na tym tle podnieść jednak należy, że w rozprawie nie wskazano socjologicznych metod nadania jako metod, w oparciu o które powstała rozprawa, jak również, że samo to badanie nie zostało omówione jako proces pozyskiwania danych, czego należałoby oczekiwać. Na pozytywną ocenę zasługuje umiejętne zastosowanie pozostałych metod badawczych (przede wszystkim metody dogmatycznej), dzięki którym Autor osiągnął postawione cele badawcze.

Podkreślić należy odwagę Habilitanta w formułowaniu sądów autorskich, jak też odmowę przyjęcia podglądów głoszonych przez większość o ile przemawiają za tym merytoryczne argumenty; zdolność do polemiki z orzecznictwem sądowym oraz umiejętność stawiania pytań badawczych, które po wielokroć formuje On w toku wywodów. Na uwagę zasługują także praktyczne oceny sformułowane wobec uchwał publikowanych dotychczas w wojewódzkich dziennikach urzędowych.

Co godne podkreślenia z perspektywy niniejszej recenzji, oceniana praca nie odnosi się wprost i wyłącznie do zagadnień dotyczących komercjalizacji zadań j.s.t. w obszarze gospodarowania odpadami komunalnymi. Oczywiście nie ulega wątpliwości, że użyte przez Autora przykłady i wykorzystane do analiz stany faktyczne w ogromnej mierze odnoszą się do obszaru stanowiącego Jego główny obszar badań, ale – i to podkreślić należy z całą stanowczością – znacząco poza ten obszar wykraczają, stanowiąc autorską propozycję sposobu rozumienia komercjalizacji zadań j.s.t.

W końcowej ocenie chciałabym podkreślić, że podjęta przez Habilitanta w pracy problematyka odpowiada randze rozprawy habilitacyjnej, zarówno przez pryzmat jej treści, konkluzji i tez badawczych, stanowiąc z jednej strony szalenie interesujący i praktycznie istotny problem naukowy, prawidłowo nakreślony i rozwiązany przez Habilitanta, tym samym, stanowiąc istotny wkład w rozwój dyscypliny, w której Habilitant ubiega się o nadanie stopnia. **Korzystając z uprawnień recenzenta jako eksperta uznaję tym samym, że sama ta monografia o wysokim poziomie naukowym, stanowiąca istotny wkład w rozwój nauk prawnych, będąc monografią naukową wydaną przez wydawnictwa ujęte w wykazie o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit a) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.... stanowić może podstawę dalszych działań zmierzających do oceny dorobku dra A.K. Modrzejewskiego oraz nadania mu stopnia.**

4. Ocena pozostałego dorobku naukowego Habilitanta

Dorobek Habilitanta, poza wyżej omówionymi: cyklem artykułów naukowych oraz monografią, stanowią artykuły, rozdziały w monografiach oraz monografia anglojęzyczna, składające się na dorobek wypracowany po uzyskaniu stopnia doktora, tworzone samodzielnie lub we współpracy z innymi Autorami. Wykazany przezeń dorobek „pozostały” należy uzupełnić o ponad 20 publikacji, które z przyczyn formalnych nie zostały ocenione w ramach cyklu artykułów naukowych omówionych w pkt. 2 niniejszej recenzji. Oznacza to, że w niniejszym punkcie ocenie podlega ponad 40 tekstów. Już samo to pozwala uznać, że pozostały dorobek dra Modrzejewskiego jest nie tylko wystarczający, ale wręcz: imponujący, co pozwala uznać, że Habilitant wykazał się istotną aktywnością naukową.

Habilitant podzielił swój pozostały dorobek na 6 grup obejmujących kolejno: Międzynarodowe prawo administracyjne, Prawne instrumenty partycypacji społecznej, Administracyjnoprawne zagadnienia procesu inwestycyjnego, Informatyzacja działalności administracji publicznej, Realizacja zadań jednostek samorządu terytorialnego oraz Administracja publiczna jako przedmiot nauczania.

Wobec tak ukształtowanego podziału należy podnieść kilka zastrzeżeń wskazując, że niektóre opracowania ewidentnie nie mieszczą się w przypisanych im grupach tematycznych (jak np. arcyciekawy skądinąd tekst dotyczący *Prawa do złóż ropy i gazu ziemnego oraz ich eksploatacji w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej* ulokowany w obszarze: Międzynarodowe prawo administracyjne). Uwzględniając fakt, że do tego wykazu dołączyć należy ponad 20 opracowań które zostały wyłączone z dotychczasowego cyklu, uważam, że finalnie dorobek A. K. Modrzejewskiego można pogrupować następująco:

1. Międzynarodowe prawo administracyjne

Jest to dział pomniejszony o tekst *Prawa do złóż ropy i gazu ziemnego oraz ich eksploatacji w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej*, obejmujący następujące publikacje:

- *Międzynarodowy akt administracyjny w międzynarodowym prawie administracyjnym*, (w:) *Współzależność dyscyplin badawczych w sferze administracji publicznej* / red. Stanisław Wrzosek [et al.], Warszawa : C.H. Beck, 2010, s. 113-127
- *Uznanie administracyjne w postępowaniu o wydanie wizy jednolitej*/ Artur Modrzejewski, *Administracja Publiczna* 2011, nr 1, s. 27-38
- *Kontraktualizacja w globalnym i europejskim prawie administracyjnym*, (w:) „Wypieranie prawa administracyjnego przez prawo cywilne” red. A. Doliwa, S. Prutis, Wolters Kluwer business, Warszawa 2012 r., S. 219-238

Dokonując oceny pierwszych prób wypowiedzi naukowych doktora Modrzejewskiego dostrzec można pewną nieporadność w formułowaniu problemów naukowych czy argumentacji, którą z czasem zastąpiła precyzja wypowiedzi i jasność przekazu, widoczne zwłaszcza w późniejszych publikacjach. Teksty te stanowią niejako zamknięcie dotychczasowego obszaru zainteresowań badawczych habilitanta i choć interesujące, i dostrzegane przez doktrynę, nie będą podlegać bardziej wnikliwym ocenom.

2. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Jest to nowo wyodrębniony dział, siłą rzeczy najobszerniejszy (20 pozycji) obejmujący następujące publikacje:

- *Wybór regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych prowadzonej przez podmiot wewnętrzny*, „Finanse Komunalne” nr 7/2012 r., s. 87-97

- *Czystość i porządek w gminie po zmianach - wybrane zagadnienia*, (w:) *Funkcjonowanie samorządu gminnego w Polsce* / red. nauk. Piotr Pietrasz, Katarzyna Gawrońska, Dominik Kościuk, Białystok; Warszawa: Oficyna Wydawnicza ASPRA, 2012, s. 111-125
- *Several reflections on regulated activity within the scope of municipal waste collection from real estate owners (Part I)*, Ewa K. Czech, Artur Modrzejewski, "Polish Yearbook of Environmental Law", No 2 (2012), s.7 – 17,
- *Several reflections on regulated activity within the scope of municipal waste collection from real estate owners (Part II)*, Ewa K. Czech, Artur Modrzejewski, "Polish Yearbook of Environmental Law", No 3 (2013), s. 7 – 17,
- *„Zrównoważone” tworzenie wojewódzkich planów gospodarowania odpadami a współpraca międzygminna*, Artur K. Modrzejewski, „Białostockie Studia Prawnicze”, nr. 14/2013 r., s. 101 -113,,
- *Nadzór RIO i wojewodów nad czystością i porządkiem w gminach*, „Kontrola Państwowa” 2014, nr 3, s. 119-129.
- *Odpady komunalne zmieszane czy zbierane selektywnie?*, „Przegląd Prawa Publicznego” Nr 4/2014/129, s. 103-112
- *Od wolnego rynku do monopolizacji usług New Public Management w zarządzaniu odpadami komunalnymi*, Artur K. Modrzejewski, Justyna E. Kulikowska-Kulesza, (W:) *„Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej: problemy prawnoadministracyjne: praca zbiorowa. T. 1”* / pod red. Janusza Sługockiego, Wrocław: Presscom, 2014, s. 779-790
- *Globalizacja w gospodarowaniu odpadami komunalnymi – transfer prawnych rozwiązań ze Szwecji do Polski*, (w:) *„Internacjonalizacja Administracji Publicznej”*, red. Z. Czernik, J. Pośluszny, L. Żukowski, Warszawa 2015 r., s. 530 – 540
- *Spółka komunalna realizująca zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie na przykładzie miasta Białystok*, „Przegląd Naukowy. Disputatio. TOM XX”, Gdańsk 2015, s. 73 – 85.
- *Udostępnianie zarządowi spółki komunalnej danych zawartych w rejestrach prowadzonych przez organy j.s.t. celem weryfikacji informacji zwartych w deklaracji „śmieciowej”*, (w:) *„Jawność w samorządzie terytorialnym”*, (red.) B. Dolnicki, wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015 r., s. 480 – 489
- *Odpowiedzialność solidarna w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi*, Artur K. Modrzejewski, (w:) *Jednostka wobec działań administracji publicznej* / red. nauk. Elżbieta Ura, Elżbieta Feret, Stanisław Pieprzny, Rzeszów, 2016, s. 519-532
- *Porozumienia i związki międzygminne w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi*, Artur K. Modrzejewski (w:) *„Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25 lecia jego funkcjonowania”*, Warszawa 2016 r., red. B. Jaworska – Dębska, R. Budzisz, s. 482 – 491.
- *Aksjologia wyboru form organizacyjno-prawnych realizacji zadań publicznych przez organy jednostek samorządu terytorialnego*, (w:) *„Aksjologia Prawa Administracyjnego”*, red. J. Zimmermann, Warszawa 2017 r., s. 681 – 691
- *Odpowiedzialność solidarna w zakresie ustalania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Glosa aprobująca do wyroku WSA w Białymstoku z dnia 26 maja 2015 r. (sygn. II SA/Bk 1031/14)*, „Procedury administracyjne i podatkowe” nr 01/2017, s. 44 – 46
- *„Fracja energetyczna” pochodząca z odpadów komunalnych*, „Przegląd Prawa Ochrony Środowiska”, 1/2016 r., s.9 -29
- *Odmowa przyjęcia odpadów komunalnych do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych ze względu na „inne przyczyny”* / Artur K. Modrzejewski, Źródło: Studia Prawnicze KUL 2018, nr 3 (75), s. 89-102, Streszcz. ang. i ros.

- *Prawne uwarunkowania selektywnej zbiórki odpadów komunalnych jako element zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego*, (w:) Zagadnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego w jednostkach samorządu terytorialnego, red. nauk. Elżbieta Ura, Elżbieta Feret, Stanisław Pieprzny, Rzeszów : RS Druk, 2018, s. 316 – 326.
- *Zasada „zanieczyszczający płaci” a odpady promieniotwórcze wśród odpadów komunalnych*, w: „Zasady w Prawie Administracyjnym. Teoria, praktyka, orzecznictwo.” (red.) Z. Duniewska, M. Sthal, A. Krakała, Warszawa 2018 r., s. 496 – 505.

3. Prawne aspekty procesu inwestycyjnego

Do którego zaliczam teksty:

- *Prawa do narodowych złóż ropy i gazu ziemnego oraz ich eksploatacji w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej* / Artur Modrzejewski, Przegląd Legislacyjny 2010, nr 4, s. 100-108,
- *Glosa do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 25 czerwca 2009 r. (sygn. akt II SA/Gl 113/09)* , Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego 2012, nr 1, s. 158-163, 2011,
- *Uzgodnienie koncesji na wydobycie kopalin a ochrona gruntów leśnych – zagadnienia wybrane*, (w:) red. M. Woźniak, M. Kościelniak – Marszał, „Ochrona i użytkowanie zasobów leśnych”, Wrocław 2015 r., s. 153 – 163
- *Proces decyzyjny w ramach postępowania w sprawie ustalenia warunków zabudowy*, J. Kulikowska – Kulesza, A. K. Modrzejewski, (w:) „Aktualne problemy funkcjonowania samorządu terytorialnego”, (red.) E. Ura, E. Feret, S. Pieprzny, Sandomierz – Rzeszów, 2017 r., s. 407 – 417
- *Farmy fotowoltaiczne i wiatrowe a ochrona środowiska w procesie inwestycyjnym*, A. K. Modrzejewski, D. J. Kościuk, (w:) „Problemy pogranicza prawa administracyjnego i prawa ochrony środowiska”, red. M. Sthal, P. Korzeniowski, A. Kazmierska – Patryczna, Warszawa 2017, s.282 – 295,

4. Nowe wyzwania dla administracji publicznej

To obszar badawczy obejmujący następujące teksty:

- *Pismo elektroniczne w administracyjnym postępowaniu wyjaśniającym*, Dominik J. Kościuk, Artur Modrzejewski, (w:) Kodyfikacja postępowania administracyjnego na 50-lecie k.p.a. / pod red. Janusza Niczyporuka, Lublin : Wydaw. Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji, 2010, S. 413-419.
- *Informatyzacja działalności administracji w świetle "funkcyjnie pojętej misji państwa"*, Artur K. Modrzejewski, Dominik J. Kościuk, (w:) Teoria instytucji prawa administracyjnego : księga pamiątkowa Profesora Jerzego Stefana Langroda / pod red. Janusza Niczyporuka, Paryż ; Lublin : Polska Akademia Nauk, 2011, S. 153-16,
- *Nowe technologie komunikacji w działaniu administracji - korzyści wynikające z ich wykorzystania* / Dominik J. Kościuk, Artur K. Modrzejewski, (w:) Wpływ przemian cywilizacyjnych na prawo administracyjne i administrację publiczną / red. nauk. Jan Zimmermann, Patrycja Joanna Suwaj, Lex a Wolters Kluwer business, 2013, s. 185-202,
- *Używanie herbów i nazw miast dla celów komercyjnych*, (w:) „Samorząd terytorialny: wybory, partycypacja społeczna, gospodarka lokalna”, red. Z. Bukowski, S. Kamosiński, Bydgoszcz 2015 r., s. 88 – 97,

- *Określenie wysokości cen i opłat za usługi publiczne przez organy samorządu terytorialnego*, J. E. Kulikowska Kulesza, A. K. Modrzejewski, (w:) „Sposoby realizacji zadań publicznych”, red. B. Dolnicki, Warszawa 2017 r., s. 377 – 387
- *Organ administracji publicznej w postępowaniu mediacyjnym*, Justyna E. Kulikowska-Kulesza, Dominik J. Kościuk, Artur K. Modrzejewski, (w:) *Prawo administracyjne dziś i jutro* / red. nauk. Jacek Jagielski, Marek Wierzbowski, Warszawa : Wolters Kluwer, 2018, s. 445-452,

5. Partycypacja w procesach decyzyjnych

To dział obejmujący dwa artykuły i anglojęzyczną monografię:

- *Political participation of foreigners as an instrument of integration in the Republic of Poland, the Federal Republic of Germany and the United Kingdom*, Białystok: Temida 2, Białystok Law Books, 8, 2012
- *Środowisko dobrem chronionym przez „zainteresowaną społeczność” w gospodarowaniu odpadami wydobywczymi*, (w:) „Dobra chronione w prawie administracyjnym” (red.) Z. Duniewska, Łódź 2014 r., s. 215 – 225
- *Udział społeczeństwa w konstruowaniu „uchwał śmieciowych” - przykład Białegostoku i Szczecina*, (w:) „Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym, (red.) B. Dolnicki, Warszawa 2014, s. 938 – 954

6. Wpływ orzecznictwa sądów i trybunałów na stosowanie prawa

- *Zakres przedmiotowy referendum lokalnego w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 26 lutego 2003 r.*, Samorząd Terytorialny 2010, nr 1/2, s. 84-93
- *Wpływ prawotwórczej działalności Trybunału Konstytucyjnego na funkcjonowanie administracji publicznej a zaufanie do władz publicznych*, (w:) red. M. Sthał, M. Kasiński, K. Właźlak: „Sprawiedliwość i zaufanie do władz publicznych w prawie administracyjnym”, Warszawa 2015 r., s. – 155 – 167,
- *Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego jako przejaw racjonalizacji działań ustawodawcy*, Justyna Kulikowska-Kulesza, Artur Modrzejewski, W: *Racjonalny ustawodawca. Racjonalna administracja : pamięci Profesora Eugeniusza Smoktunowicza* / red. Dariusz R. Kijowski, Alina Miruć, Anna Budnik, Białystok : Temida 2, 2016, S. 445-456,
- *Uchwała NSA z dnia 19 grudnia 2016 r. (sygn. akt II FPS 3/16) a aktualnie udzielone upoważnienie na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym*, „Procedury Administracyjne i Podatkowe”, nr 02/2017 (02), s. 4 – 7
- *Związanie uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 grudnia 2016 r., sygn. akt II FPS 3/16 „od dnia jej podjęcia”*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego”, rok XIV nr 1 (76)/2018, Warszawa 2018, s. 57 – 67
- *Zasada określoności przepisów prawa jako dyrektywa kierowana do ustawodawcy*, Artur K. Modrzejewski (w:) *Standardy współczesnej administracji i prawa administracyjnego* / red. nauk. Zofia Duniewska, Małgorzata Stahl, Agnieszka Rabiega-Przyłęcka, Warszawa: Wolters Kluwer; Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2019, s. 72-83

7. Administracja publiczna jako przedmiot nauczania

Grupa ta pozostała jako jedyna niezmieniona w stosunku do propozycji Habilitanta i obejmuje dwie publikacje:

- Juraj Nemec, David Spacek, Patrycja Suwaj, Artur Modrzejewski, *Does Public Administration Higher Education in CEECs Reflect Demands Created by NPM Reforms?*, Review of Economic Perspectives, , 2011/11/3, s. 124-140,
- Juraj Nemec, David Spacek, Patrycja Suwaj, Artur Modrzejewski, *Public Management as a University Discipline in New European Union Member States : the Central European case*, "Public Management Review" 2012, vol. 14, nr 8, s. 1087-1108,

Ta ostatnia grupa publikacji Habilitanta obejmuje niezwykle ciekawe z perspektywy praktycznej zagadnienia uznania administracji publicznej za przedmiot nauczania. W ramach tego obszaru badawczego widać element umiędzynarodowienia dorobku Habilitanta, wraz z próbami – znów – zastosowania socjologicznej metody badań. Pytanie, czy opracowania te, bazujące na case study i pozbawione elementu analizy przepisów prawa, nie powinny znaleźć się w obszarze dorobku związanym z oceną aktywności raczej popularyzatorskiej niż naukowej, za czym się osobiście opowiadam.

Dokonując oceny pozostałego dorobku dra Modrzejewskiego, podzielonego na 7 grup tematycznych dorobek ten należy rozpatrywać z perspektywy oceny spełnienia przesłanek ustawowych uznając, że ma on charakter znaczący, choć jednocześnie dostrzec należy spory rozrzut zainteresowań badawczych Habilitanta. Nie jest to rzecz jasna zarzut wobec Jego osiągnięć, a wręcz przeciwnie: bogactwo publikacji świadczy o Jego szerokich horyzontach myślowych. Imponująca ilość publikacji przekłada się jednak (niestety) na ich walory jakościowe: obok tekstów bardzo wysokiej jakości, posiadających rozbudowaną warstwę teoretyczną, bazujących na dotychczasowych ustaleniach doktryny, prowadzonych od ogółu do szczegółu, pojawiają się teksty słabsze, stanowiące przegląd stanowisk judykatury bez głębszej refleksji naukowej, pozbawione aparatury badawczej, bazujące wyłącznie na gramatycznej wykładni przepisu. Zakładam, że są to w jakiejś mierze teksty stanowiące pokłosie praktyki orzeczniczej Habilitanta (co widać nawet w jednym z tekstów, w którym Autor nie usunął zwrotu „w niniejszej sprawie”, kontekstowo całkowicie oderwanego) lub jego praktyki zawodowej. Oczywiście można bazować na przykładach problemów interpretacyjnych, które przynosi życie, ale należałoby pogłębić wywody z perspektywy naukowej tam, gdzie dany tekst miałby pełnić rolę nie popularyzatorską, lecz – naukową właśnie. Tekstami, wobec których formułuję ten zarzut jest opracowanie „„Fracja energetyczna” pochodząca z odpadów komunalnych” („Przegląd Prawa Ochrony Środowiska”, 1/2016 r., s.9 -29) oraz „Odpady komunalne zmieszane czy zbierane selektywnie?” („Przegląd Prawa Publicznego” Nr 4/2014/129, s. 103-112). Zwłaszcza wobec tego ostatniego tekstu można mieć wątpliwości, co Autor finalnie miał na myśli i dlaczego doszedł do takich, a nie innych wniosków.

Zastanawiające jest też, jakich metod badawczych korzystał Habilitant przywołując konkretne case study (np. *Udział społeczeństwa w konstruowaniu „uchwał śmieciowych” - przykład Białegostoku i Szczecina, Spółka komunalna realizująca zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie na przykładzie miasta Białystok*). Częściowo zapewne – tak zakładam - znajomość case study stanowi efekt tzw. obserwacji uczestniczącej, tj. współtworzenia konkretnych rozwiązań lub współpracy z podmiotami je wdrażającymi. Wykorzystywana w naukach społecznych, jest ona uważana za trudną i czasochłonną, ponieważ badacz staje się uczestnikiem społeczności lub organizacji i z tej pozycji prowadzi badania, ale jednocześnie obserwacja uczestnicząca pozwala na lepszy dostęp do danych, ponieważ badacz poznaje sens prowadzonych działań, ma wyczucie sytuacji i całości organizacji, a także może zdobywać wiedzę przez doświadczenie. Jej wykorzystanie jest więc cenne i dopuszczalne, wymagałoby jednak opisanie metod pozyskiwania danych. Badanie uchwał czy wojewódzkich programów gospodarki odpadami można również uznać za dokonane z zastosowaniem metody analizy treści rozumianej jako technika badawcza służąca obiektywnemu, systematycznemu i ilościowemu opisowi jawnej zawartości komunikatów rozumianych jako *fontes iuris oriundi* i *fontes iuris cognoscenti*. Brak jednak w opracowaniach Habilitanta jakiegokolwiek informacji w

tym zakresie. Brak ten sprawia, że teksty, choć ciekawe poznawczo, nie są wystarczająco wiarygodne.

W recenzowanym dorobku znajdują się też teksty o charakterze zaledwie przyczynkarskim. Zaliczam do nich opracowanie *Farmy fotowoltaiczne i wiatrowe a ochrona środowiska w procesie inwestycyjnym*, A. K. Modrzejewski, D. J. Kościuk, (w:) „Problemy pogranicza prawa administracyjnego i prawa ochrony środowiska”, red. M. Sthal, P. Korzeniowski, A. Kazmierska – Patrzyzna, Warszawa 2017, s.282 – 295, oraz tekst *Środowisko dobrem chronionym przez „zainteresowaną społeczność” w gospodarowaniu odpadami wydobywczymi*, (w:) „Dobra chronione w prawie administracyjnym” (red.) Z. Duniewska, Łódź 2014 r., s. 215 – 225. Pierwsze opracowanie ma w mojej ocenie zbyt szeroki zakres przedmiotowy, co sprawia, że poruszone w nim zagadnienia nie mogły siłą rzecz zostać omówione wyczerpująco. Dlatego tekst stanowi zaledwie przegląd orzecznictwa, bez głębszych analiz doktrynalnych, bez uwag *de lege ferenda* czy konstruktywnych wniosków albo choć zaproszenia do dalszej dyskusji naukowej. Powstał też w całkowitym oderwaniu od prawodawstwa unijnego, którego znaczenia w tym obszarze nie można przecenić. Drugi z tych artykułów pozbawiony został zarówno tła i kontekstu – poza zasygnalizowaniem wątku unijnego nie rozwinięto ani analiz gramatycznych użycia przez prawodawcę zwrotu „zainteresowana społeczność”, ani skutków uznania tej definicji za niezgodną z prawem UE. Autor zaniechał także weryfikacji stanowisk doktryny krajowej w tym zakresie, jak też bogatego orzecznictwa TS UE, który wielokrotnie wypowiadał się, w różnych kontekstach na temat praw zainteresowanej społeczności, w tym prawa „każdego” i prawa organizacji ekologicznej (wywodzonych z różnych podstaw prawnych) do udziału w postępowaniach administracyjnych i sądownoadministracyjnych.

Te słabsze opracowania Habilitanta warto skontrastować jednak z tymi, które uznaję za szczególnie istotne w Jego dorobku. Należą do nich (w większości, z zastrzeżeniami jakie podniesiono powyżej) opracowania ujęte w podgrupie „gospodarowanie odpadami komunalnymi”. Są to teksty odpowiadające na bieżące wyzwania, w których Autor nie boi się wyrażać własnego zdania, formułować odważnych i śmiałych tez, zadawać pytań badawczych o charakterze hipotetycznym. Są to teksty przemyślane i dopracowane, które otwierają nowe sposoby myślenia o instytucjach prawnych w nich opisanych. Nieco inaczej rzecz ma się z cytowaniem w nich literatury przedmiotu. Dołączana do poszczególnych artykułów literatura przedmiotu jest często więcej niż skromna, co zaledwie częściowo można tłumaczyć faktem, że Habilitant podejmuje się analizy zagadnień nowych, dotąd nie stanowiących przedmiotu zainteresowań doktryny prawa. Tym niemniej podkreślić należy, że omawiane przezeń zagadnienia nie powstają w różni prawnej, ale bazują na rozwiązaniach przebogato komentowanych przez naukę prawa od lat 90. Brak nazwisk takich luminarzy, jak W. Radecki, M. Górski, Z. Bukowski, B. Rakoczy (by wymienić tylko komentatorów i specjalistów od prawa odpadowego) w większości tych opracowań nieco zaniża ich jakość.

Tym niemniej, ich ogólna ocena jest wysoka, co potwierdza również uznanie, jakim poglądy A.K. Modrzejewskiego cieszą się w doktrynie i judykaturze.

Za drugą istotną grupę opracowań w dorobku Habilitanta uznaję te, które dotyczą wpływu orzecznictwa na stosowanie prawa. To zróżnicowana przedmiotowo grupa opracowań (artykułów, glos i rozdziałów w monografiach). **Teksty w niej ujęte uważam za najdonioślejsze w dorobku Habilitanta, stanowiące wkład nie tyle w rozumienie konkretnego przepisu, lecz prezentujących szersze ujęcie procesu stosowania prawa jako takiego.** Uznanie judykatury (jego poglądy są cytowane zarówno przez doktrynę, jak i w wyrokach sądów administracyjnych, a nawet (sic!) w uchwale SN) stanowi w mojej ocenie najlepszy dowód na to, jak istotny jest wpływ opracowań A.K. Modrzejewskiego na stosowanie prawa w Polsce, stanowiąc sedno pracy naukowej realizowanej nie dla rozwoju nauki jako takiej, ale dla praktycznego wymiaru stosowania prawa. Przez ten pryzmat oceniam wyodrębniony w tej grupie dorobek Habilitanta naprawdę wysoko.

W grupie dotyczącej partycypacji w procesach decyzyjnych pragnę zwrócić szczególną uwagę na monografię *Political participation of foreigners as an instrument of integration in the Republic of Poland, the Federal Republic of Germany and the United Kingdom*, Białystok: Temida 2, Białystok Law Books, 8, 2012, jako że stanowi ona nie tylko kompleksowe dzieło o charakterze monograficznym, z ciekawym problemem badawczym, badaniami prawnoporównawczymi, ale również jako wydane w języku angielskim. Wymagania dotyczące umiędzynaradawiania dorobku oznaczają współcześnie nie tylko konieczność publikowania artykułów naukowych w czasopismach zagranicznych, ale także publikowania monografii w językach obcych. W tym kontekście więc należy pozytywnie ocenić podjęcie takiej udanej próby przez Habilitanta

Podsumowując analizę pozostałego Dorobku Habilitanta podkreślić należy także ewolucję warsztatu naukowego Habilitanta, poczynając od pierwszych prób dokonywanych po uzyskaniu stopnia doktora, do dzieł dojrzalszych, zarówno pod względem wyodrębniania problemów naukowych, głębokości rozważań, sprawności w formułowaniu tez i konkluzji (dedukcji), warsztatu badawczego związanego z wykorzystywanymi metodami badawczymi oraz wykorzystywaniem literatury przedmiotu.

Podsumowując uznać należy, że zaprezentowany dorobek wykazany po osiągnięciu stopnia naukowego doktora jest zadawalający, zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym, a na dodatek zróżnicowany co do form wyrazu (artykuły naukowe, w tym glosy, monografia obcojęzyczna, rozdziały w monografiach). Jednocześnie wskazać należy że najnowsze publikacje dra Modrzejewskiego zostały ulokowane w bardzo wysoko punktowanych czasopismach. W okresie od 2010 (obrony doktoratu) do chwili złożenia wniosku łączna punktacja ministerialna prac Habilitanta obejmuje 647 punktów (zgodnie z danymi uzyskanymi z analizy bibliometrycznej Biblioteki Wydziału Prawa UwB); podkreślić przy tym należy, że zgodnie z opinią RDN punktacja sumaryczna nie warunkuje procedowania w sprawie – inaczej niż ekspercka opinia recenzenta co do merytorycznej jakości publikacji, która, jak już wielokrotnie podkreślono w niniejszej recenzji – jest wysoka.

Odnotować wypada także, że Habilitant wykazał pozytywny wynik sumarycznego *Impact factor* publikacji naukowych wg Indeksu Hirscha. Podkreślić należy z całą stanowczością, że In.Cites Journal Citation Reports (Web of Science) na poziomie IF 0,989, oraz indeks Hirscha na poziomie 4 (bez autocytowań – 3) stanowi bardzo dobry wynik w naukach prawnych, ze swej natury hermetycznie nakierowanych przede wszystkim na analizy krajowego porządku prawnego i jako takich mniej interesujących dla zagranicznych badaczy. Jednocześnie podkreślić należy, że dorobek Habilitanta jest znany w środowisku i cytowany przez poszczególnych autorów z dyscypliny, w tym przez piszącą te słowa, a sam Habilitant jest rozpoznawalny w środowisku naukowym jako uczestnik dyskusji naukowej. To ostatnie pozwala przejść do oceny pozostałych Jego osiągnięć.

8. Ocena pozostałych osiągnięć Habilitanta (dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę)

Dr A. K. Modrzejewski wykazał się aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, korzystając z możliwości głoszenia wykładów w ramach programu Erasmus+ (w sumie: trzykrotnie), głosząc referaty i uczestnicząc w międzynarodowych konferencjach naukowych. Wiele z recenzowanych w niniejszej procedurze artykułów i rozdziałów w monografiach stanowi właśnie pokłosie udziału w zasadniczo najważniejszych w środowisku konferencjach naukowych: Zjazdach Katedr, cyklicznych konferencjach w Łodzi i Katowicach (i wielu innych).

Jego zaangażowanie w sprawy organizacyjne na uczelni obejmuje członkostwo w zespole ds. promocji wydziału prawa UwB, Zespole Dydaktycznym na kierunku Administracja w związku z Uczelnianym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku. Od

2017 r. do 2019 r. pełnił on funkcję członka Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich a bieżąco pełni funkcję opiekuna roku na kierunku administracja studia I – go stopnia, studia niestacjonarne oraz opiekuna praktyk na kierunku administracja I-go stopnia, studia niestacjonarne.

Był także współorganizatorem lub organizatorem kilku konferencji naukowych jako członek komitetów organizacyjnych, a także członkiem jury finału Ogólnopolskiego Konkursu Prawa Ochrony Środowiska w 2017 r.

Działalność popularyzatorska Habilitanta obejmuje także kilka pozycji w tym m.in: *Administracja wobec klientów niepełnosprawnych*, Artur K. Modrzejewski, M. Wenclik, Łomża 2014, s. 191 oraz *Doręczenia w postępowaniu administracyjnym* / Artur Krzysztof Modrzejewski, Wrocław: Presscom, 2011 i inne, o charakterze komentarzowym, oraz skrypty, kazusy i zbiory ćwiczeń.

Tym samym kryteria osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę jako warunkujących dalsze procedowanie w sprawie, również uważam za spełnione.

9. Podsumowanie oceny dorobku

Podsumowując niniejszą recenzję uważam, że dorobek dra Artura K. Modrzejewskiego jest znaczący i obszerny, poważny i zróżnicowany, obejmujący różne wątki badawcze. Swoje opracowania Habilitant zamieszczał w zróżnicowanych, prestiżowych czasopismach i wydawnictwach naukowych. Recenzowany dorobek, tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym, uznaję za znaczący w rozumieniu art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym..., podobnie jak jego działalność organizacyjną, aktywność paranaukową oraz działalność organizacyjną.

5. Konkluzja

Konkludując pragnę podkreślić, że wprawdzie oceniam cykl powiązanych tematycznie artykułów za niewystarczający jako podstawowe osiągnięcie stanowiące podstawę nadania stopnia, to jednak korzystając ze swoich uprawnień jako recenzenta stanowczo stwierdzam, że rolę taką pełnić może (i w mojej ocenie – pełni) monografia jednoautorska „Komercjalizacja zadań jednostek samorządu terytorialnego w polskim systemie prawnym”, TEMIDA 2, Białystok 2019 r., ss. 413.

W połączeniu z pozostałym dorobkiem Habilitanta stanowi ona bardzo obszerny zbiór opracowań na wysokim poziomie merytorycznym, stanowiąc **znaczny wkład Autora w rozwój nauk w zakresie dyscypliny: nauki prawne.**

Dokonawszy oceny Jego dorobku stwierdzam, że Habilitant wykazuje się istotną aktywnością naukową oraz aktywnością organizacyjną, spełnia tym samym wszystkie wymogi stawiane osobom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego określone w art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W związku z tym wnoszę o dopuszczenie dr Artura K. Modrzejewskiego do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego oraz o nadanie mu w razie pozytywnego wyniku tego postępowania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych.

